

Matkaturvallisuus: Miten toimia jos joutuu matkalla MIELENOSOITUKSEEN?

10.10.2024 0.00

Matkaturvallisuuden asiantuntija Laura Benyik kertoo, miten varautua mellakoihin ja mielenosoituksiin sekä miten tulisi toimia jos joutuu sellaisen keskelle.

Mellakat ja väkivaltaisuuDET ovat olleet jälleen uutisissa. Välimeren maiden alueella ja Lähi-idässä kuohuu. Levottomuudet ovat alkaneet Iranista ja levinneet sieltä Tunisiaan, Egyptiin, Jordaniaan, Libanoniin ja muuallakin on alkanut kuohua. Kreikassakin levottomuuksia on viime vuosina esiintynyt. Mellakoissa on tuhoutunut miljoonien eurojen arvosta korvaamattomia historiallisia arvoesineitä.

Mielenosoituksen tai mellakan alkaessa loukkaantumis- ja vahinkomahdollisuus kasvaa. Paikallista kulttuuria ymmärtämällä voi arvioida, kuinka vaarallinen tilanne voi olla. Aina on kuitenkin muistettava, että tilanne voi muuttua erittäin vaaralliseksi, vaikka siitä ei olisi etukäteen huolta ollutkaan. Länsimainen matkailija saattaa edustaa jotain, mikä symbolisoi paikallisille negatiivista asiaa ja näin pelkkä läsnäolo voi saada tunteet kiehumispisteeseen. Pelkästään tästä syystä voi joutua vahingonteon tai pahoinpitelyn kohteeksi.

Egyptissä ruotsalainen toimittaja joutui sairaalaan vakavien vammojen takia mielenosoittajien kohteeksi jouduttuaan. Järkipuhe ei aina auta. Vaikka vakuuttaisit, että kannatat mielenosoittajia, voit silti loukkaantua.

Länsimaiden edustajina symbolisoimme joillekin jotakin negatiivista.

Tämä saattaa johtua historiallisista tapahtumista tai paikallisesta uskonnollisesta ideologiasta. Vaikka suuri osa paikallisista olisikin rauhanomaisia, mellakkatilanteessa emme voi enää turvautua tähän ajatukseen. Edustamme jotakin, mistä paikalliset eivät pidä.

Matkailijalla ei yleensä ole halua osallistua mielenosoituksiin tai lähestyä mellakoivaa ihmisjoukkoa. Päinvastoin, pyrimme pysymään turvallisen matkan päässä. Joskus levottomuudet kuitenkin puhkeavat odottamatta ja joudumme tilanteeseen, josta on päästävä turvaan mahdollisimman pian.

Seuraa uutisia

Mellakka voi yllättää, jos ei ole matkan aikana seurannut paikallisia uutisia tai keskustellut paikallisten kanssa alueen poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta. Keskustellessa kannattaa välttää omien mielipiteiden julkittamista, erityisesti jos ei tunne henkilöä. Keskustelu on tiedonhankintakeino ja omien mielipiteiden ilmaisua tärkeämpää on tietää, mitä ympärillä tapahtuu.

Egyptin tapahtumat osoittavat, miten tärkeää on seurata paikallista tilannetta myös matkan aikana. Lomalla se ei ole kovin mieluista. Tilanteen seuraaminen voi kuitenkin antaa kallisarvoista aikaa valmistautuessa levottomuuksiin. Turistialueiden suojaaminen saattaa myös antaa kuvan rauhallisuudesta, vaikka mellakat riehuisivat muutaman kilometrin päässä. Yhtäkkiä nämä mellakat voivatkin levitä turistialueille. Varautumalla välttää tilanteen aiheuttaman shokin.

Ymmärrä kulttuuria ja uskontoa

Ennen matkaa kannattaa tutustua alueen poliittiseen ja taloudelliseen historiaan, kulttuuriin ja vallitsevaan uskontoon. Kiinnitä kauniiden kuvausten sijaan erityistä huomiota ääri-ilmiöihin sekä negatiivisiin tekijöihin ja historian kuvauksiin. Matkaa odottaessa se ei ehkä ole mukavinta puuhaa, mutta se on tärkeä ja välttämätön osa turvallisuutta. Tietämättömyys, jopa naiivi ajattelu, voi hätätilanteessa aiheuttaa ongelmia, muun muassa kyvyttömyyttä nähdä tilanteen vakavuus tai toimia oikein.

Toimintaohjeet

Jos joutuu levottomuuksien keskelle tai ne uhkaavat rauhallista turistialuetta, on pysyttävä rauhallisena. Ei pidä lähteä tutkimaan tilannetta paikan päälle, vaan on seurattava sitä uutisista ja kysyttävä tilanteesta paikallisilta ja oppailta. Yhteyttä voi myös ottaa suurlähetystöön tai omaisiin kotimaassa ja pyytää heitä seuraamaan tilannetta ja ilmoittamaan tilanteen kehittymisestä.

Vältä ihmisjoukkoja sekä pimeään aikaan ulkona oloa. Pukeudu mahdollisimman neutraalisti ja käytä peittäviä vaatteita, pitkiä housuja ja pitkähihaisia paitoja sekä hattua. Jos kaadut ihmismassassa tai lähelläsi räjähtää polttopullo, voivat vaatteet tarjota suojaa. Neutraali vaatetus ei herätä tarpeetonta huomiota. Vältä esimerkiksi pelipaitoja, eri maiden sekä uskonnollisten ideologioiden symboleja. Pukeudu mahdollisuuksien mukaan paikallisten tapaan.

Poliisin tai armeijan tehtävä on rauhoittaa tai rajata mellakkaa. Voit näyttää mielenosoittajalta, jos lähestyt heitä keskellä mellakkaa apua pyytäessäsi. Saatat joutua jopa ammutuksi. Pysy rauhallisena ja pyri pois rauhattomalta alueelta huomaamattomasti. Kulje ihmismassan mukana ja pyri mahdollisimman nopeasti pois massasta sivukadulle tai rakennukseen.

Jos olet hotellissa lähellä mellakkaa, vältä parvekkeella ja ikkunoiden läheisyydessä oleskelua. Egyptin mellakossa muun muassa toimittajat joutuivat luoti- ja kivisateeseen hotelliensa parvekkeilla.

Turvallisuuskonsultti Laura Benyek.

